

DIPLOMOVÁ PRÁCE
ZIMNÍ SEMESTR 2012 - 2013
Bc. VERONIKA KASTLOVÁ
SCÉNA VEŘEJNÉHO PROSTORU

Vedoucí diplomové práce
ing. arch. Jan Sedlák

ZADÁNÍ

Zadáním teoretické diplomní práce, tak jak se v jejím průběhu vyvinulo, je hledání vztahu trvalých a dočasných prvků vytvářejících městskou scénu. Cílem pak nalezení architektonických a urbanistických postupů při návrhu nebo regulaci veřejných prostorů města. Úvaha je vedena z pohledu komparace přístupů architektonických a divadelními.

Zdánlivě poněkud neobvyklé téma i provedení diplomní práce je založeno na poměrně známé analogii, která je dlouhodobou součástí úvah o městě a má své zakotvení hluboko v minulosti. Volba stále se vracejícího tématu je však také volbou aktuální. Jakkoli zájem o formování tradičně pojímaného městského veřejného prostoru má své vzestupy i pády, zdá se, že poslední desetiletí jsou obrazem jeho kontinuálního vzestupu. Domnívám se až určité fetišizace, která však není ničím jiným, nežli protiváhou dlouhodobé ignorace v průběhu desetiletí následujících po druhé světové válce. Současný stav veřejného prostoru našich měst a jejich úprav však přesto dodnes působí poněkud ambivalentně. Obnovená péče o jeho architektonickou podobu přinesla úlevu, po létech jeho chátrání. Ukázala však také na její limity a určitou probíhající tvůrčí krizi. Ta spočívá ve ztrátě hlubšího porozumění tradičnímu městskému způsobu žití (mluvíme-li zde o tradičních formách městského prostoru), životnímu stylu, v němž veřejný prostor hraje zcela dominantní roli. Tak jako v průběhu staletí postupně ztrácela například náměstí svůj původní, nebo dokonce obecný význam a hledala nový, tak i pojmání a úpravy veřejného prostoru dnes často hledají řešení. Nalézají je často v artistním pojetí směřujícím k formálním postupům. Materie a jí nesená fyzická forma při tom hraje dominantní roli. Méně pak se uplatňují kulturní aspekty (v původním slova smyslu). Ve svém důsledku to dokonce vede k názorům zcela protikladným, a tím také obdobně mylným, k extrémně pojatým modernistickým teoriím, založeným na dominanci funkčního regulování města. Všudypřítomný paradox souběžné absolutizace a relativizace zabraňuje přijmout jednoduchý fakt, nutnost spolupůsobení obého. „Opravdový“ městský životní styl je v postmoderním pojetí často nahrazován, v lepším případě, jeho citací, „popišem“. Častěji však zábavnými hříčkami nebo akcentováním řešení hygienických či dopravních problému ve městě. Smysl zadání předložené práce vidím v tomto smyslu posunutý, povýšený, tedy v hledání hlubších motivací a životnějších i sofistikovanějších způsobů úprav prostorů

a architektonických postupů. Zvolený způsob, analogii, pak jen jedním z možných přístupů a jako takový jej také hodnotím.

PROVEDENÍ DIPLOMNÍ PRÁCE

Předložená diplomní práce je výsledkem soustředěného (v daném tématu) nikoli vyčerpávajícího shrnutí vědomostí a především hledání na dané téma. Ke svému vyjádření použiji zjednodušení obsahu práce na tři základní části, popis divadelního a urbánního fenoménu a formulaci závěrů, mající za cíl potvrzení primární vstupní téze použitelnosti divadelních postupů („scénování“) při vzniku či zachování kvalitního urbánního prostoru a téze sekundární, vztahu trvalé („věčné“) a dočasné („efemérní“) složky veřejného prostoru.

První dvě části jsou souhrnem všeobecných, spíše elementárních skutečností (mohli bychom soudit i v divadelní části, na kterou nejsem odborníkem). Text nás provází oběma oblastmi v chronologické linii. Fakta zde popsaná jsou jistě platná, avšak zde mi chybí jejich kritické hodnocení a propojení do celku v podobě popisu logiky vývoje a trendů, jež možno prolongovat, prognózovat. To by mohlo opodstatnit, tak rozsáhlou a poměrně statickou část práce. Je to jistě nesnadné a méně bezpečné, avšak přesto bych takový postup uvítal, očekával. Poměrně obsáhlý popis, proporcčně snad až příliš zatížený citacemi, zaujímá dominantní prostor textu.

Obdobně bych uvítal větší akcent na analýzu typologickou. Na příkladech různých typů prostorů a jejich aktivit by bylo možné dobře ilustrovat jejich vývojové fáze.

Část třetí, pokoušející se o formulaci určitých závěrů by bylo možné obdobným způsobem obohatit, ale také verifikovat. Singulární a statický pohled na prostor, jenž úvaze dominuje, by mohl ožít právě popisem odlišných forem prostorů na straně jedné (a v kontextu tématu se nabízejících soustav prostorů), a jejich vnímáním v reálném čase – pohybu na straně druhé (pozn. zde je pozorovatel, na rozdíl od diváka nejčastěji sám v pohybu). Protože popisovaná dualita „věčné“ – „efemérní“, má svojí paralelu ve „statickém“ a „dynamickém“. Zde je, domnívám se prostor k prohloubení i přiblížení zvolené analogie.

Dokumentace situací, formou časově posunutých fotografických polohově identických záběrů je spíše stále analýzou (domnívám se také, že v tomto smyslu existuje velmi rozsáhlý materiál a přiložené příklady nepatří k nejprůkaznějším).

V práci je patrné, že došlo k určitému vývoji sledovaných priorit. Pro text s vědeckou ambicí je to přijatelné. V souhrnném posouzení naplnění předsevzatého cíle však nutno upozornit, že pokud došlo k potvrzení platnosti předpokladu zvolené analogie, pak to není ještě dosažení cílů práce. Chybí mi zde (bohatší) formulování příslibných obohacujících postupů tvorby a jejich praktické ukázky. V závěru stručně uvedené analogie postupu divadelní a urbanistické tvorby přijímám s určitou literární licencí.

Po spíše formální stránce bych přivítal použití citací v menším rozsahu od širšího okruhu lidí.

ZÁVĚR

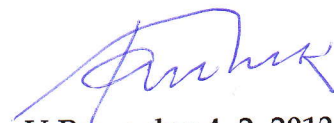
Krátké posouzení práce si neklade nárok na úplnost, je spíš ilustrací dojmu, kterým celek působí. Možno ocenit odvalu, s jakou si diplomantka vybrala složité téma na

hraniční linii oborů. Jistě ji v tom ovlivnila a povzbudila také vlastní zkušenost s divadelním prostředím. Autodidaktický rozměr práce i nová zkušenost, kterou patrně prací získá, ji také napoví, kde jsou limity analogií.

HODNOCENÍ

Diplomantka, přes možné výhrady a polemiky, splnila požadavky nelehkého zadání. Práce je po formální stránce zpracována na dobré úrovni.

Doporučuji projekt k obhajobě.

V Praze dne 4. 2. 2013
ing. arch. Jan Sedlák